

การมีส่วนช่วยสนับสนุนให้ประชาชนในระบบธุรกิจสามารถดำรงชีพอยู่ได้ด้วยอัตราค่าแรงระดับต่ำของกิจการค้ารายย่อยนอกระบบในแง่ของการจัดหาสินค้าและบริการราคาถูก และในลักษณะการประกอบกิจการยังสร้างโอกาสการทำงานแก่กลุ่มคนด้อยโอกาส การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระบบการค้าปลีกกิจการค้ารายย่อยที่เอื้อประโยชน์แก่เศรษฐกิจกระแสหลักที่มีความเชื่อมโยงในวิถีการผลิตผ่านประชาชนผู้ซื้อสินค้าและบริการกับผู้ค้ารายย่อยนอกระบบในบริบทเศรษฐกิจเมือง เพื่อนำเสนอนโยบายและแนวทางการปฏิบัติต่อกิจการค้ารายย่อยนอกระบบ โดยให้ความสำคัญในด้านความสัมพันธ์ภายใต้ระบบการผลิตและการกระจายสินค้าและบริการตามแนวคิด The Petty Commodity Production Approach กิจการค้ารายย่อยในย่านธุรกิจสีลมได้ดำเนินไปควบคู่กับการเติบโตของธุรกิจทุนนิยม ในฐานะของการเอื้อประโยชน์ทั้งในด้านการจัดหาสินค้าและบริการของกลุ่มร้านค้ารายย่อยและการบริการด้านการเดินทางที่สะดวกรวดเร็วของจักรยานยนต์รับจ้าง โดยวิเคราะห์ความต้องการและจำเป็นของประชาชนในระบบต่อสินค้าและบริการจากร้านค้ารายย่อยนอกระบบ และรูปแบบการค้าปลีกกิจการของผู้ค้ารายย่อยนอกระบบในเชิงปริมาณด้วยสถิติพรรณนา ร่วมกับการวิเคราะห์ข้อมูลการสัมภาษณ์เชิงลึกของกลุ่มผู้ขับขี่จักรยานยนต์รับจ้างในเชิงคุณภาพ

บทบาทของกิจการค้ารายย่อยนอกระบบจากผลการศึกษาที่สำคัญมี 2 ประการ คือ กลุ่มแรงงานในระบบมีความจำเป็นต้องพึ่งพาสินค้าและบริการที่มีราคาถูกกว่าจากร้านค้ารายย่อยสำหรับการจับจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคในชีวิตประจำวัน รวมทั้งการบริการจักรยานยนต์รับจ้างที่ให้ความสะดวกรวดเร็ว และช่วยรองรับความต้องการการเดินทางในตรอก ซอย ที่บริการขนส่งมวลชนไม่ครอบคลุม ความสัมพันธ์ระหว่างธุรกิจในระบบกับกิจการค้ารายย่อยดำเนินไปภายใต้กระบวนการซื้อขายสินค้าและบริการผ่านชนชั้นแรงงานที่ผลประโยชน์ถูกดูดกลับไปสู่อกิจการในระบบธุรกิจทุนนิยม การสร้างงานแก่คนด้อยความรู้ที่มีฐานะยากไร้ในภาคการเกษตร

จากชนบท กลุ่มผู้ใช้แรงงาน และรองรับคนตกงาน เป็นอีกบทบาทหนึ่งของกิจการค้ารายย่อย นอกระบบ ที่มีรูปแบบกิจการขนาดเล็ก ใช้เงินลงทุนไม่สูงมาก และสามารถดำเนินการจัดการได้ด้วยตนเองอย่างมีอิสระ แต่มีรายได้ไม่แน่นอน ใช้เงินทุนหมุนเวียนแบบวันต่อวันสำหรับค่าวัตถุดิบซึ่งมีราคาสูงขึ้นมา ในขณะที่ต้องจ่ายอมนำยสินค้าและบริการราคาถูกเนื่องจากกลุ่มผู้ใช้บริการส่วนใหญ่เป็นแรงงานระดับปฏิบัติการในระบบธุรกิจที่มีรายได้ต่ำซึ่งย่อมหมายถึงกำลังซื้อที่ต่ำเช่นกัน เนื่องจากร้านค้าและวินจักรยานยนต์ส่วนใหญ่ใช้พื้นที่สาธารณะ(ทางเท้า ริมถนน) สำหรับการค้าขาย แต่รัฐกลับไม่มีความชัดเจนด้านนโยบายการอนุญาตใช้พื้นที่เพื่อการค้าขาย เกิดความเสี่ยงในการประกอบอาชีพ ทำให้เกิดช่องว่างนำไปสู่การแสวงหาผลประโยชน์จากเจ้าหน้าที่รัฐที่ผู้ค้าจำเป็นต้องยอมจ่ายเงินเพื่อแลกกับโอกาสการทำงานในลักษณะของการจ่ายภาษี นอกระบบ แต่จากการศึกษายังมีร้านค้าอีกกลุ่มหนึ่งที่ผู้ค้ามีศักยภาพเชิงธุรกิจที่ไม่ใช่คนยากจน และไม่ได้จำหน่ายสินค้าราคาถูก แต่อาศัยรูปแบบการค้ารายย่อยหลบเลี่ยงมาตรการของภาครัฐ เพื่อแสวงหาผลกำไร

ข้อเสนอแนะสำหรับความช่วยเหลือกิจการค้ารายย่อยได้นำเสนอนโยบาย 2 ระดับ ดังนี้ กรุงเทพมหานครในฐานะรัฐบาลท้องถิ่นควรให้ความช่วยเหลือด้านเงินทุน การเข้าถึงแหล่งผลิต การฝึกอบรม มอบใบอนุญาตการประกอบอาชีพ จัดหาสถานที่ตั้งร้านค้าและวินจักรยานยนต์ จัดระเบียบย่านการค้า และลงโทษขั้นรุนแรงแก่เจ้าหน้าที่รัฐที่เรียกเก็บเงินนอกระบบ ในขณะที่นโยบายระดับประเทศควรเร่งกระจายการศึกษาและสร้างงานในชนบท ช่วยเหลือและส่งเสริมภาคเกษตรกรรมในด้านการผลิต การตลาด จัดหาอาชีพเสริมนอกฤดูกาล เพื่อสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจสังคมที่เข้มแข็ง

Enabling to survive of the low wage formal sector employee that is providing to serve the cheap goods and service by the petty commodity production. The features of informal productivities create working who lack of opportunities in formal sector. For the purpose of this study as the petty commodity production, linkage is strong with capitalism below that the line of mode of production, and policies recommendation. Conceptual research base on the petty commodity production approach. Silom district, The informal economy is reserved to flourish modern enterprises, which are the petty trade, repair and maintenance service, and the transport sub-sector as riding motorcycle. Quantitative analysis from questionnaire in true that dependent of the formal sector employee. Operation of petty trading activities with structure interview and partly of hire motorcycle for qualitative analysis.

The result of urban informal sector role, the formal sector employee need for survival with the goods from the petty shop which the cheaper than formal enterprises and hired motorcycle that is rapid journey requirement and to serve in small back streets unreachable by public transport. The persistence relation proceed on trading interaction between labor classes, prefer to the exploitation. Another role as offer employment who income opportunities with poverty from rural, unskilled labor, and safety-net to entry short-term for unemployment while economic crisis. Especially, small-scale unit, producing and distribution by self-employment, simple skill and requiring little capital. But, they are constrained to sever the cheap because the largest consumers are operating level labor as well as the lower purchasing power. Establishment public of the petty production which the ambiguous of policies for permission trading area that important cause of harassment and niches to exploit by the official which those trader choose to pay to require and take it as part of business cost or as the unofficial tax. A Consider more diverse were found in this study that is prefer small-scale enterprise which non-poor, non-cheap to provide but regulation hidden under informal activities.

Two levels recommendation policies, local government should be assistance for credit, raw material accessibility, training, register and permission occupation card, and set up worksite. Macroeconomic policies, adequate of education, employment creation in rural area and support to agriculture sector such as production, marketing that it all for the growing strong base of social and economic.